

9. Transformata Laplace'a i równania różniczkowe.

1. Korzystając bezpośrednio z definicji wyznaczyć transformaty Laplace'a poniższych funkcji oraz dziedziny tych transformat (w przestrzeni rzeczywistej).

$$(a) f(t) = C \cdot \mathbf{1}_{[a,b]}(t) = \begin{cases} C, & t \in [a, b], \\ 0, & t \notin [a, b], \end{cases} \text{ gdzie } 0 \leq a < b \text{ oraz } C \neq 0.$$

$$(b) f(t) = \cos(\beta t), \beta \neq 0.$$

$$(c) f(t) = \begin{cases} t, & t \in [0, a), \\ 2a - t, & t \in [a, 2a], \\ 0, & t > 2a, \end{cases} \text{ gdzie } a > 0.$$

$$(d) f(t) = \mathbf{1}_A(t) = \begin{cases} 1, & t \in A, \\ 0, & t \notin A, \end{cases}$$

$$\text{gdzie } A = \bigcup_{n=0}^{\infty} [2n, 2n+1] = [0, 1] \cup [2, 3] \cup [4, 5] \cup \dots = \{t : \exists n \in \mathbf{N} \ t \in [2n, 2n+1]\}.$$

2. Korzystając z własności transformaty Laplace'a oraz podstawowych wzorów (czyli bez całkowania) wyznaczyć wzory transformat poniższych funkcji.

$$(a) f(t) = 2t^7 - 5t^4 + 7t^2 - 4 + t^3 \cdot e^{3t}.$$

$$(b) f(t) = -5(t-2)^3 + 2^t.$$

$$(c) f(t) = 5 \cos\left(2t - \frac{\pi}{3}\right).$$

$$(d) f(t) = te^{-t} \cos(3t).$$

$$(e) f(t) = \begin{cases} (t-3)^4 \cdot e^{2(t-3)}, & t \geq 3, \\ 0, & t < 3. \end{cases}$$

3. Wyznaczyć funkcje ciągłe, których transformaty Laplace'a są dane poniższymi wzorami.

$$(a) \frac{1}{s-3} + \frac{5}{s^3} + \frac{2}{s^2+7} - \frac{s}{s^2+7}.$$

$$(b) \frac{3s+2}{s^2-s-2}.$$

$$(c) \frac{s^2+5}{s^3-3s+2}.$$

$$(d) \frac{s}{s^2-6s+34}.$$

$$(e) \frac{As+B}{(s-p)^2+q^2}, \text{ gdzie } q > 0 \text{ oraz } A \neq 0 \vee B \neq 0.$$

$$(f) \frac{e^{-2s}}{(s-2)^2}.$$

$$(g) \frac{e^{-s}}{s^2+2s+2}.$$

4. Korzystając z transformaty Laplace'a rozwiązać poniższe równania różniczkowe zmiennej $y = y(t)$.

- (a) $y' + y = t^2 e^{-t}$, $y(0) = 1$.
- (b) $y' + y = 4 \sin t$, $y(0) = -1$.
- (c) $y' + y = 4 \sin t$, $y\left(\frac{\pi}{2}\right) = -1$.
- (d) $y' - \alpha y = k$, gdzie $\alpha, k \in \mathbf{R}$.
- (e) $y' - \alpha y = k$, $y(t_0) = y_0$, gdzie $\alpha, k, t_0, y_0 \in \mathbf{R}$.
- (f) $y'' - 3y' + 2y = 0$, $y(0) = 2, y'(0) = -1$.
- (g) $y'' - 2py' + p^2 y = 0$, $y(t_0) = y_0, y'(t_0) = y_1$, gdzie $p, t_0, y_0, y_1 \in \mathbf{R}$.
- (h) $y'' + 4y = t$, $y(0) = 0, y'(0) = 1$.
- (i) $y'' - 4y = t$, $y(0) = 0, y'(0) = 1$.
- (j) $y'' - y = te^{2t}$, $y(0) = y'(0) = 1$.
- (k) $y'' - y = te^t$, $y(0) = y'(0) = 1$.
- (l) $y'' + 2y' + 2y = \sin(2t)$, $y(0) = y'(0) = 0$.
- (m) $y'' + 2y' + 2y = \cos t$, $y(0) = y'(0) = 0$.
- (n) $y'' - 2y' + y = e^t$, $y(0) = 2, y'(0) = 0$.

5. Rozwiązać poniższe równania różniczkowe o zmiennych rozdzielonych.

- (a) $\frac{dy}{dt} = \frac{t \sin t}{e^y}$.
- (b) $\frac{dy}{dx} = \frac{y}{x+1}$, $x > -1$.
- (c) $\frac{dy}{dx} = \sqrt{9 - y^2}$.
- (d) $\frac{ds}{dt} - s^2 = 4$.
- (e) $\frac{dv}{dt} = te^{v-t^2}$, $y(0) = 0$.
- (f) $\frac{dy}{dx} = \frac{\sin x}{(y-7)^4}$, $y(0) = 0$.
- (g) $\frac{dN}{dt} = N^3$, $N(0) = -\frac{1}{2}$.
- (h) $\frac{dp}{dt} = 2^p$, $p(1) = 0$.

6. (Model swobodnego spadania z uwzględnieniem oporów powietrza).

Kropla deszczu spada z rosnącą prędkością, po linii prostej, w ziemskim polu grawitacyjnym, z uwzględnieniem oporu powietrza. Badania wykazują, że dla kropli o dużych rozmiarach wartość siły wynikającej z oporu powietrza jest wprost proporcjonalna do kwadratu prędkości kropli w czasie (inaczej niż dla małych kropli, gdzie ta siła jest proporcjonalna do samej prędkości).

Wykazać, że prędkość $v = v(t)$ takiej kropli spełnia równanie $v' + kv^2 = g$, gdzie $k > 0$, a g jest przyspieszeniem ziemskim. Następnie wyznaczyć graniczną prędkość kropli.

Krzysztof „El Profe” Michalik